

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība

Reģistrācijas Nr. 40008043830 Bruņinieku iela 29/31, Rīga, LV-1001, Latvija
Tālrunis, fakss: 672 70 273, e-pasts: lizda@lizda.lv www.lizda.lv

Rīgā

30.01.2019. Nr. 18

Pārresoru koordinācijas centram

Par Informatīvo ziņojumu par priekšlikumu par Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem, kā arī tā turpmāko izstrādes un sabiedriskās apspriešanas procesu

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (turpmāk – LIZDA) iepazīnās ar “Informatīvo ziņojumu par priekšlikumu par Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam (turpmāk - NAP2027) mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem, kā arī tā turpmāko izstrādes un sabiedriskās apspriešanas procesu (turpmāk – Ziņojums)”, kas tika izskatīts Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra sēdē. Atsaucoties uz Ministru kabineta sēdes protokollēmuma 7.punktu, kurš paredz, ka Pārresoru koordinācijas centram (turpmāk – PKC) jānodrošina sabiedrības līdz dalību NAP2027 izstrādē LIZDA vēlas izteikt savus ierosinājumus NAP2027.

LIZDA pauž nožēlu, ka Nacionālā attīstības plānā 2014.-2020. gadam nav izdevies īstenot izglītības un zinātnes nozarei vitāli svarīgus uzdevumus:

1. Zinātnes, pētniecības un inovācijas politika, kur ieguldījumu apmērs kopš 2014. gada neuzrāda plānoto progresu, veicinot zināšanu un augsti kvalificētu speciālistu aizplūdi uz ārvalstīm, kas savukārt jau pašlaik atstāj negatīvu ietekmi uz tautsaimniecību, valsts un ekonomikas konkurētspēju.
2. Vispārējās izglītības attīstība ir neapmierinoša, nepietiekami mazinot skolēnu īpatsvaru ar zemu sasniegumu līmeni un nepietiekami veicinot talantu attīstību vispārējā izglītībā.
3. Nav sekmējies atbilstoši plānotajam mazināt emigrācijas apmēru, kā arī stiprināt reģionālo attīstību.

LIZDA atzinīgi novērtē jaunus NAP2027 izaicinājumus, kuri saistīti ar darba spēka pieejamību (īpaši aktualizējot jauno pedagogu rekrutēšanu) un pedagogu, kuri ir senioru vecumā vēlmi ilgāk palikt darba tirgū. Pozitīvi vērtējama vēlme palielināt privātā un valsts sektora ieguldījumus pētniecībā un inovācijās, kā arī plašāka iesaiste pieaugušo izglītībā, īpaši akcentējot šobrīd izglītības nozarē esošo pedagogu pārkvalificēšanos darbam ar jauno kompetencēs balstīto izglītības saturu.

LIZDA vērs uzmanību uz Ziņojuma sākotnējo NAP 2027 ietvaru (skatīt 14.lpp) kur NAP2027 izstrādes procesā paredzēts PKC sadarbība ar valsts pārvaldes un nozaru ekspertiem, darba devējiem, NVO. LIZDA rosina NAP2027 izstrādē konkrēti norādīt arī arodbiedrības kā darbaņēmēju pārstāvjus.

LIZDA iesaka sekojošus precizējumus un papildinājumus:

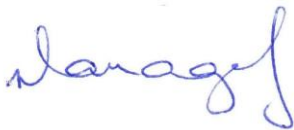
1. Ziņojuma sadaļā 4.1.4. “Sociālā iekļaušana” 2.tabulā “Prioritātes indikatori un to skaidrojums” (20.lpp) LIZDA rosina papildināt ar Sociālās iekļaušanas indikatoriem, kas

saistīti ar iekļaujošo izglītību, un aptverot visas iekļaujamo izglītojamo grupas, ne tikai akcentējot grupas ar speciālām vajadzībām.

Tas veicinātu nevienlīdzības mazināšanu, kā arī dažādu sabiedrības grupu sociālo iekļaušanu.

2. Ziņojuma sadaļā 4.2. “Zināšanas un prasmes” 3.tabulā “Prioritātes indikatori un to skaidrojums” (22.lpp) LIZDA rosina papildināt ar indikatoriem, kas raksturo jauno pedagogu īpatsvaru kopējā pedagogu skaitā vai pedagogu vidēja vecuma rādītājus. OECD 2018. gada ziņojumā norādīts, ka pedagogi noveco (vidējais vecums 48 gadi) un tas ir trešais augstākais rādītājs visās OECD dalībvalstīs un partnervalstīs.
3. Ziņojuma sadaļā 4.3. “Materiālā labklājība” 4.tabulā “Prioritātes indikatori un to skaidrojums” (26.lpp) LIZDA rosina papildināt ar indikatoriem, kas nosaka publiskajā sektorā nodarbināto (izglītības, veselības aprūpes un kultūras nozarēs) īpatsvaru, kuriem vidējā darba samaksa ir augstāka par vidējo darba samaksu valstī.
4. LIZDA norāda, ka Ziņojumā nav ietverta vienība “darba vide”, kas ir būtisks dzīves kvalitāti ietekmējošs faktors, tāpēc LIZDA piedāvā vienu no diviem apakšpunktiem:
  - 4.1. Ziņojuma sadaļu 4.4. “Dzīves vide” jāprecizē nosaucot par “Dzīves un darba vide”. 4.tabulā “Prioritātes indikatori un to skaidrojums” (31.lpp) LIZDA rosina papildināt ar indikatoriem, kas raksturotu darba vides un darba drošības risku mazināšanas rādītājus, kas būtu sasniedzami vidējā termiņa plānā (piem., ergonomisku darba vietu īpatsvars u.c.).
  - 4.2. Papildināt NAP ar septīto prioritāti “Darba vide” un tam pakārtotiem rīcības virzieniem, rādītājiem.
5. Ziņojuma sadaļā 4.6. “Valstiskums un pilsoniskā apziņa” 7.tabulā “Prioritātes indikatori un to skaidrojums” (34.lpp) LIZDA rosina papildināt ar indikatoriem, kas parāda nevalstiskā sektora organizāciju skaitu uz vienu iedzīvotāju, kā arī būtiski ir izstrādāt sociālā dialoga sasniedzamo rezultātu, lai izmērītu arodbiedrības, kā darba ņēmēju pārstāvja nozīmi politisko lēmumu pieņemšanā, demokrātijas veicināšanā.

Priekšsēdētāja

I.Vanaga